

Działalność naukowa i artystyczna prowadzona przez pracowników w roku 2014 odzwierciedla specyfikę Wydziału Pedagogicznego i Artystycznego – połączenie specjalistów z zakresu nauk społecznych i humanistycznych oraz różnych dyscyplin sztuki. Stwarza to możliwości realizacji projektów interdyscyplinarnych oraz takie kształtowanie Zespołów by kierunki ich badań zaznaczały się wyraźniej na mapie nauki polskiej.

Wyodrębnić można kilka podstawowych obszarów realizowanych w ramach Wydziału badań naukowych.

Obszar pierwszy obejmuje dociekania dotyczące współczesnej edukacji, jej uwarunkowań, badań i kontekstów historycznych. Priorytetowym celem wymienionych zadań jest analiza wyzwań, które stoją przed współczesną szkołą i edukacją oraz opracowanie wniosków pod adresem praktyki oświatowej, pracowników nauki, dotyczących możliwości sprostania owym wyzwaniom. Na uwagę zasługują m.in.: przejawy kryzysu współczesnej szkoły i możliwości ich minimalizacji, analiza przyczyn kryzysu tożsamości i tradycyjnych autorytetów młodzieży, wskazanie zaniedbanych obszarów wychowania; dostępność i zakres wykorzystywania technologii komunikacyjno-informacyjnej do wspomaganie kształcenia dzieci, młodzieży i studentów oraz ich wykorzystania przez wymienione grupy w kształceniu pozaszkolnym i w systemie kształcenia na odległość; zagrożenia związane z wykorzystywaniem Internetu przez młodzież oraz określenie faktycznego stanu negatywnego zjawiska, jakim jest uzależnienie od Internetu; zmiany w świadomości młodzieży i dorosłych w związku z działaniem niezwykle złożonych czynników i procesów np. europeizacji, marginalizacji, ambiwalencji, zmian warunków życia jednostek i grup społecznych. Wnioski wyprowadzone z dociekań empirycznych staną się pomocą w kształceniu kadr pedagogicznych, umożliwią przewidywanie możliwości i kierunku włączania się młodzieży do uczestnictwa w życiu społecznym, gospodarczym i politycznym oraz w pewnym przynajmniej stopniu zapobieganie kształtowaniu się niewłaściwych postaw społeczno-moralnych młodego pokolenia Polaków. Ważnym aspektem zmian edukacyjnych jest przygotowanie uczniów do sprawnego funkcjonowania na rynku pracy oraz zapobieganie stereotypowemu postrzeganiu pełnionych ról społecznych.

Obszar drugi obejmuje problematykę zawodu nauczyciela w aspekcie teoretycznym i badawczym, jakości kadry pedagogicznej w różnych aspektach temporalnych i problemowych. Celem prowadzonych badań jest ukazanie zmieniających się funkcji i ról współczesnego nauczyciela w związku z przemianami dokonującymi się w rzeczywistości społecznej i ekonomicznej, a szczególnie w rodzinie, szkole, relacjach społecznych, ekonomicznych i na rynku pracy. Ważnym aspektem zmian uczyniono funkcjonowanie nauczyciela wobec przemian technologicznych i informatycznych. Istotne zatem jest doskonalenie warsztatu pracy nauczyciela poprzedzone badaniem stopnia przygotowania kadry pedagogicznej do korzystania z dóbr technologii informacyjno-komunikacyjnej. Ponadto ważnym elementem prowadzonych badań jest diagnoza i monitoring praktycznych umiejętności nauczycieli w posługiwaniu się i stosowaniu rozwiązań IT w realizowanym procesie edukacyjnym/nauczaniu przedmiotowym/. Zmiany w technologii implikują

także potrzebę modyfikacji procesu kształcenia, w którym eksponowane są nowe role i funkcje nauczyciela.

W obszar trzeci wpisują się projekty podejmujące problematykę związaną z dzieckiem, jakością jego życia w różnych sferach uwarunkowanych psychicznie i medycznie, możliwościami wsparcia, zwłaszcza osób wykluczonych. Studia i badania w tym zakresie dotyczą niezwykle istotnych kwestii dotyczących znacznych grup dzieci i młodzieży. W kontekście obniżenia wieku obowiązku szkolnego istotne kwestie podnoszone są w badaniach nad dojrzałością szkolną dzieci urodzonych przedwcześnie i jej uwarunkowania w kontekście modyfikatorów biomedycznych i zasobów psychospołecznych rodziny. Badania mają charakter innowacyjny. W polskiej literaturze brak jest opracowań dotyczących kompleksowej oceny dojrzałości szkolnej wcześniaków w kontekście złożonych uwarunkowań tj. zarówno modyfikatorów biomedycznych jak i szerszego kontekstu uwarunkowań rodzinnych.

Istotne zagadnienia podejmowane w tym obszarze dotyczą m.in.

- poprawy procedur i efektywności oddziaływań psychologiczno-pedagogicznych; wsparcia warsztatu osób pracujących z dzieckiem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. W świetle krajowych raportów efektywność pomocy psychologiczno-pedagogicznej oferowanej w dotychczasowej formie uczniom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi jest niska;
- ewaluacji związków aktywności i sprawności ruchowej ze „zdrowiem poznawczym” rozumianym jako zdolność do jasnego i spójnego myślenia, uczenia się oraz realizacji swojego potencjału intelektualnego, u osób w różnym wieku;
- kreatywności i innych zasobów osobistych w radzeniu sobie z sytuacjami trudnymi przez młodzież i dorosłych. Współczesny świat stawia przed człowiekiem potężne wyzwania i problemy, m.in. o charakterze: orientacyjnym i decyzyjnym, adaptacyjnym, aksjologicznym, temporalnym ale także identyfikacyjnym, prowadząc do powstania poczucia niepewności i zagrożenia, szczególnie u ludzi młodych. Proces globalizacji stawia także wyzwania przed edukacją, która powinna inspirować postawę twórczą i otwartą każdego człowieka, samodzielność myślenia, zdolność do samokształcenia. Poznanie mechanizmów odpowiedzialnych za funkcjonowanie ludzi w trudnych sytuacjach w globalnej rzeczywistości pozwoli planować proces przygotowania ludzi w każdym wieku do świadomego wpływania na swój rozwój twórczy oraz przyjmowania twórczej postawy i aktywnego uczestnictwa w globalnym świecie.;
- zdrowie, aktywność i sprawność fizyczna dzieci i młodzieży. Cel operacyjny Nr 4 Narodowego Programu Zdrowia na lata 2007-2015 zakłada zwiększenie aktywności fizycznej ludności poprzez monitorowanie tego stanu i ocenę różnych wskaźników zdrowia dzieci i młodzieży.

Prowadzone badania, są bardzo istotne i potrzebne ze względów naukowych i społecznych. Pozwalają na wielowątkowe rozpoznanie podejmowanych problemów, ze szczególnym uwzględnieniem wsparcia dla dzieci i młodzieży najbardziej potrzebujących pomocy. Warto w tym miejscu zwrócić uwagę na historyczne ujęcie zagadnienia wsparcia społecznego dzieci. Problematyka

pomocy dzieciom w działalności polskich organizacji społecznych, nie była do tej pory podejmowana w szerszej skali ani przez pedagogów, ani przez historyków.

Szczególne znaczenia w dobie technologii informacyjnych, Internetu nabierają badania nad literaturą i językiem dzieci i młodzieży oscylują m. in. wokół analizy *młodomowy* jako elementu przestrzeni społecznej i kulturowej, w której podmioty poznają, opisują, ale też konstruują i przeżywają rzeczywistość.

Szczególne wymiar mają **projekty związane z twórczością artystyczną**. Wzbogacają one w znaczący sposób dorobek artystyczny autorów, poszerzają wiedzę merytoryczną, techniki artystycznego wyrazu otaczającej rzeczywistości pracowników i studentów. W tym obszarze należy zwrócić uwagę na projekty, w ramach których jest tworzony, prezentowany i konfrontowany dorobek pracowników Instytutu Sztuk Pięknych, lub też porównywany z dorobkiem artystów zagranicznych. Na uwagę zasługują projekty interdyscyplinarne, np. współtworzony przez pracowników naukowych Instytutu Edukacji Muzycznej i Instytutu Sztuk Pięknych – *Od obrazu do dźwięku. Interpretacja obrazowania natury*. Jego celem jest skomponowanie utworów muzycznych do przygotowanych dzieł malarskich odwołujących się do szeroko rozumianego przedstawiania natury i swego rodzaju artystycznego „dialogu” natury i sztuki. Zebrane wyniki i wnioski mają na celu usystematyzowanie wybranego obszaru badań, jak również rozwój młodej kadry naukowej. Realizacja tego projektu ma zachęcać do podejmowania i realizacji zadań wykraczających poza wąskie kręgi specjalizacji. Stanowiąc będzie spójną propozycję przygotowaną w celu prezentacji wyników badań w formie publikacji dwujęzycznej oraz wystawy i koncertu w Tianjin University of Science and Technology w Chinach. Projekt ma charakter multimedialny i międzykulturowy. Odsłania w swych fundamentach głęboko pluralistyczne podejście do sztuki, zaś same badania i jego rezultaty mają za sprawą interdyscyplinarnego dialogu manifestować integralność oraz kompleksowość postrzegania i rozumienia rzeczywistości.

Wydział Pedagogiczny i Artystyczny prowadzi studia doktoranckie w dyscyplinie pedagogika i sztuki piękne. Opiekunowie naukowci doktorantów oraz osoby realizujące zajęcia w ramach wymienionych studiów prowadzą badania naukowe oraz projekty artystyczne wpisujące się w działalność statutową Uczelni, w jej misję edukacyjną, społeczną i kulturotwórczą, a także wiążą się ściśle z tematyką prowadzonych studiów doktoranckich. Umożliwiają doktorantom udział w badaniach, uczestniczeniu w życiu naukowym i artystycznym w kraju i za granicą. Informacje o zainteresowaniach i tematyce badawczej opiekunów naukowych zamieszczono na stronie internetowej Wydziału Pedagogicznego i Artystycznego.

Studenci studiów doktoranckich uczestniczą zarówno w projektach naukowych i artystycznych realizowanych w ramach badań statutowych, jak i realizują samodzielne projekty. Studenci studiów doktoranckich w dyscyplinie sztuki piękne otrzymali w 2014 r. dotację na finansowanie działalności polegającej na prowadzeniu badań naukowych lub prac rozwojowych młodych naukowców oraz uczestników studiów doktoranckich. Badania posłużą zebraniu

niezbędnych materiałów do przygotowania pracy doktorskiej. Autorskie prace malarskie prezentowane są i będą na wystawach indywidualnych i zbiorowych. Wartością realizowanych projektów będą wystawy periodyczne, katalogi, publikacje podsumowujące projekty oraz promujące nasz region, kraj oraz także za granicą. Ideą jest stworzenie prac graficznych na wysokim poziomie artystycznym identyfikujących się z regionem świętokrzyskim. Upowszechnienie dorobku artystycznego dla szerokiej publiczności przyczyniłoby się do wzmocnienia poczucia dumy ze swojego województwa. Podczas zajęć studenci poznają innowacyjną technikę wzornictwa tkanin zgodną z kierunkami rozwoju województwa świętokrzyskiego, a co za tym idzie podniesie się ich atrakcyjność na rynku pracy.

W planie zadaniowym jednostki znalazły się następujące tematy badawcze realizowane przez młodych naukowców oraz uczestników studiów doktoranckich w dyscyplinie sztuki piękne oraz współrealizowane przez uczestników studiów doktoranckich w dyscyplinie pedagogika.

Przewidziane do realizacji badania naukowe i działalność artystyczna odzwierciedlają plan rozwoju kadry naukowej jednostki (przewody doktorskie), wzbogacają dorobek naukowy i artystyczny pracowników (przygotowanie publikacji, udział w konferencjach naukowych). Sformułowane wnioski z badań mają się przyczynić do unowocześnienia uniwersyteckiego procesu kształcenia studentów różnych kierunków i specjalności **Błąd! Nieprawidłowy odsyłacz typu hiperłącze..** Zdajemy sobie bowiem sprawę z tego, że wymagania współczesności nakładają na kształcenie akademickie konieczność ustawicznej modyfikacji i aktualizacji przekazywanej wiedzy. Jest to niezbędny warunek funkcjonowania absolwentów Uczelni w różnych instytucjach, w tym oświatowych borykających się z różnymi problemami społecznymi.

Mimo, iż autorzy projektów prezentują różne dziedziny nauki i sztuki, to realizowane badania mają charakter badań interdyscyplinarnych; odwołując się do różnych dyscyplin naukowych autorzy projektów starają się zapewnić interdyscyplinarność poszukiwań badawczych i realizację oczekiwań społecznych. Podjęte prace badawcze prezentują interdyscyplinarne podejście do opisu/diagnozy różnych grup społecznych. W zdecydowanej większości dotyczą one rodzimego środowiska (kraj, region), ale także prowadzone są badania podejmujące wątki kulturowego wykluczenia analizowane na przykładzie społeczeństwa wielokulturowego.

Prace charakteryzują się innowacyjnością, podejmują niejednokrotnie zagadnienia, na temat których brak jest opracowań w literaturze przedmiotu. Z teoretycznego punktu widzenia wzbogacają zgromadzoną dotychczas wiedzę lub wypełnią luki na badany temat; w aspekcie społecznym wychodzą naprzeciw oczekiwaniom różnych podmiotów uczestniczących w procesie kształcenia i wychowania społeczeństwa; w sensie praktycznym przybliżą rozumienie istoty analizowanych zjawisk, formułowania wniosków dotyczących przedmiotu badań, potrzeb społeczności lokalnej i potrzeb edukacyjnych szkolnictwa wyższego.

Autorzy projektów starają się wzbogacać własny warsztat badawczy i osiągać awanse zawodowe, a tym samym nadać badaniom naukowym jak najwyższy poziom, podnosić jakość

kształcenia. Prowadzenie prac badawczych nie tylko wzbogaca warsztat młodych pracowników nauki, ale podnosi również ich kwalifikacje oraz kompetencje w zakresie organizacji procesu kształcenia, wykorzystania nowoczesnych technik i środków wspomagających proces dydaktyczny, ocenę jakości kształcenia w szkole wyższej. Ma to istotne znaczenie dla kształcenia studentów na prowadzonych przez Wydział kierunkach i specjalnościach, wzbogacenia ich wiedzy interdyscyplinarnej i rozwijania umiejętności niezbędnych w pracy edukacyjnej. Rezultaty badań są wykorzystane w wielu zakresach: zajęcia dydaktyczne, seminaria i wykłady ze studentami, materiał do opracowania referatów na konferencje naukowe, przygotowanie opracowań do prac zbiorowych i czasopism.